

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

XXI. Quomodo Acacius Episcopus Amidae, erga captivos Persarum se
gesserit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

Ἐξαίφως γὰρ παρσεβέλλον μελλήσης ἰγί-
 ραθ συμβολῆς, ἐκκύνθη κατὰ πνα Θεῶ πρὸ-
 νοίαν ἐν γεωλόφῳ πνὸς στρατός ῥωμαίων,
 κατὰ παρακοπίῳ τῷ στρατηλάτῃ τατήορμῳ
 ὁ καλὸν μέλλοντας κινδυνεύειν οὐδὲ ἀμοφύ-
 λης, Ἰπλίθε) κῆνότε τῶν περσῶν, καὶ με-
 (ῶαῖον) οἱ πρὸ μικρῆ οὐδὲ ῥωμαίους με-
 καὶ ἰστανίης· τῆτες ἐν σύμπαντας οἱ ῥω-
 μαίοι βραχυ διαφθειρανίης, Ἰπλίθε) ἐν
 πῆς οὐδέρας Ἰπλίθας ἐτραπῆσαν, ὁμοίως τὲ
 καὶ τῆτες σύμπαντας καὶ κηόλισαν ἔτω μὲν
 ἐπὶ οἱ λεγόμενοι πρὸς πέρσαις ἀθάνατοι,
 Ἰπλίθας ἐδείχθησαν, δὴ κὼ εἰσπραξα-
 μένος τὲ Χρῆστῶ πέρσαις, ἀνθ' ὧν πολλὰς αὐτῶ
 τῶν στρατιωτῶν εὐσεβεῖς ἀνδρας ἀπέκλει-
 καὶ ὁ δε βασιλεὺς τῶν περσῶν γνῶς τὸ ἀτύ-
 χημα, παραποιεῖται μὲν μὴ εἰδέναι τὰ γε-
 νήματα δέχε) ἰτὴν παρσεβείαν, εἰπὼν πρὸς
 τὸν παρσεβείων ἔ ῥωμαίους εἰκων, τῶν εἰ-
 ρηλίω ἀσπάζομαι· ἀλλὰ τοὶ χάριν διδῶς,
 ἰπὶ σε φρονιμώτατον πάντων ῥωμαίων κα-
 ῖλαθον ἔτω μὲν καὶ διὰ οὐδὲ ἐν περσίδι
 Ἰπλιμένως χειριστῶς, ὁ πόλεμῳ καίεσα-
 λη, δε γέγονεν ἐν ἰσπαίεία τῶν δύο ἀνγύ-
 σω, ἀφῶς τὸ τρισκαυδέκατον κῆ Θεοδοσίε τὸ
 δέκατον, τετάρτῳ ἔτει τῆς τριακοσῆς ἡς ὀλυμ-
 πιάθῳ ἐπαύσατο ἰτὴν ὁ ἐν περσίδι κῆ χει-
 ριστῶν διωγμός.

A Subito enim prorumpabant ad pugnam.
 Cumque praelium jamjam committend-
 dum esset, alter Romanorum exercitus
 cui praeerat Procopius Magister mili-
 tum, divina sic disponente providentiâ
 ex colle prospexit. Qui cum locios &
 contribules suos discrimen subituros esse
 certierent, Persas à tergo adoriuntur. Ita
 qui paulo ante Romanos interceptos
 circumvenerant, ipsi sunt circumventi.
 Hisce igitur omnibus brevi temporis
 spatio ad unum casus. Romani ad eos qui
 ex insidiis prorumpabant se transferunt,
 eosque similiter universos jaculis confe-
 cerunt. Adhunc modum hi qui à Persis
 immortales dicebantur, mortales esse
 convicti sunt: Christo has de Persis exi-
 gente penas, eo quod plurimos cultores
 numinis sui, viros pios & sanctos intere-
 missent. Ac Persarum rex de hac clade
 certior factus, ea quae gesta fuerant,
 ignorare se finxit: admittaque legatione
 Legatum his verbis allocutus est. Non
 quod Romanis cedam, pacem ideirco
 amplector: sed ut tibi gratificer, quem
 omnium Romanorum prudentissimum
 deprehendi. Hoc itaque modo bellum
 quod propter Christianos in Perside de-
 gentes susceptum fuerat, finem accepit.
 Quod quidem contigit Consulatu Ho-
 norii tertio decimo & Theodosii deci-
 mo, anno quarto Olympiadis trecen-
 tesimae. Simul etiam persecutio quae
 adversus Christianos excitata fuerat in
 Perside, conquievit.

Κεφ. κα΄.

CAPUT XXI.

Ὅταντις ἐπὶ περσῶν αἰχμαλώτους ἀκάκιος ἀμίδης ἐπι-
 σκοπος πεποιήκε.

Quomodo Acacius Episcopus Amida, erga
 captivos Persarum se gesserit.

Τότε δὴ καὶ ἀκάκιον τὸν τῆ ἀμίδης ἐπί-
 σκοπον, πρῶξις ἀγαθὴ φειφανέσερον
 πεποιήκε τοῖς πᾶσιν ὡς γοῖ ῥωμαίων στρα-
 τωτάτης αἰχμαλώτους περσῶν, ἐς τὴν ἀζα-
 ζηνὴν πορθήσαντες ἐλαθον, διὰ τὸ εἶναι τῶν πε-
 ρσῶν βασιλεῖ καὶ ἔδνα τρῶπον ἐβῆλοντο,
 ἄμω τὲ οἱ αἰχμαλῶτοι ἐφθειροῖτο, φει-
 τῆς ἐπακρηλίης ὄντες τὸν λειθμόν καὶ
 ταῦτα ἔ μικρῶς ἐλύπη τὸν βασιλεῖα τῶν
 περσῶν τότε ὁ ἀκάκιῳ ἔ παραῖδε ταῦτα.
 ἰπῶμενα συκαλέσας ἰτὴν ὑφ' αὐτῶ κληρι-
 κῶς ἀνδρῶς, ἔφη ὁ Θεὸς ἡμῶν ἔτε δίσκων,

Eodem tempore Acacius Amidenus
 Episcopus, pio quodam opere per-
 petrato, apud omnes multo magis incla-
 ruit. Nam cum milites Romani capti-
 vos Persarum quos ipsi Azazenam va-
 stantes ceperant, regi Persarum restituere
 prorsus abnuerent, atque interim ca-
 ptivi qui erant circiter septem homi-
 num millia, fame confunderentur: quae
 res animum regis Persarum vehementer
 angebat, Acacius eam rem haudqua-
 quam negligendam putavit. Convocatis
 igitur clericis qui sub ipso erant: De-
 us, inquit, noster nec lancibus

indiget nec poculis. Nam neque comedit neque bibit, quippe qui nulla re opus habeat. Cum igitur multa vasa, partim aurea, partim argentea possideat Ecclesia ex benevolentia ac liberalitate eorum qui in ipsam adscripti sunt, consentaneum est ut illorum pretio captivos à militibus redimamus, eisque cibos subministremus. Cum hæc aliaque ejusmodi illis differuisset, vasa quidem sacra confari iussit: deinde pro singulis captivis pretio militibus perloluto, aliquamdiu eos aluit; tandemque viatico instructos ad regem Persarum remisit. Hoc admirabilis Acacii facinus regem Persarum ingenti stupore percudit, quod Romani & bello, & beneficentia hostem vincere studerent. Ferunt etiam optasse regem, ut Acacius in conspectum ipsius veniret, quo ipse ejus viri aspectu frueretur: idque Imperatore Theodosio annuente factum fuisse. Cum ergo tam illustri victoria divinitus data esset Romanis, multi eloquentia præstantes in laudem Imperatoris panegyricas orationes conscripserunt, easque publice recitarunt. Ipsa quin etiam Imperatoris uxor, heroico verlu Poëmata composuit. Erat enim admodum erudita, utpote Leontii Atheniensis Sophistæ filia; à patre edocta, & in omni literarum genere instituta. Hanc cum Imperator Theodosius uxorem ducturus esset, Atticus Episcopus Christianam fecit, & in baptismo pro Athenaidæ Eudociam nominavit. Multi ergo, uti jam dixi, panegyricas orationes recitarunt: alii ut Imperatori innotescerent, alii eo consilio ut eloquentiæ suæ vim ac facultatem auditoribus ostentarent, cum eruditionem illam, quam multis sudoribus comparaverant, nullatenus latere vellent.

ἄτε ποιηρίων χρηζέει. ἄτε ἰδίῳ, ἄτε πικρῶ, ἄτε μη σαρκοδής ἐστίν· ἐπιταύτων πολλά κειμήλια χρυσᾶ τε καὶ ἀργυρᾶ ἢ ἐκκλησία ἐκ τῆς ἐυγνωμοσύνης τῶν προσκόντων αὐτῇ κειμήλια, προσήκει ἐκ τῶν ῥυσαδῶν τῶν στρατιωτῶν τὰς ἀρχαλιώτας, καὶ διαβρένας αὐτῆς ταῦτα ἑτέρα πλείονα τοῖς ἀγαθήσι διαξελθὼν, χανέει μὴ τὰ κειμήλια τιμήματα ἢ τοῖς στρατιώταις ὑπὲρ τῶν ἀρχαλιώτων καβαλαίων, καὶ διαβρένας αὐτῆς, εἴτα δὲ ἐφόδια, τῶν οἰκείων ἀπέπεμψε βασιλεῖ αὐτῇ ἡγεθαιμασῆ ἀκακίῳ πατρὶσι, πλεόν τὸν πρῶτον βασιλέα κατέπεμψε, ὅτι ἀμφοτέρω ῥωμαῖοι μεμελεῖν καὶ πρὸς τὸν ἐπιθυμήσειν ὁ πρῶτος βασιλεὺς εἰς ὅσον ἐπέμψεν αὐτῶν τὴν ἀκακίον, ἐφ' ᾧ τε καὶ τῆς ἀκακίον λαύσαυτ' ἀνδρὸς, καὶ τῆτος χυρῆδης βασιλεὺς θεοδοσίῳ κελεύσαντι· τὸ ἐν ἐκ Θεοδ. ἰστοροιαύτης τοῖς ῥωμαῖοις ὑπαρξάσης, πολλὰ τῶν ἐν λόγοις ἀνθῆνων εἰς τὸν βασιλέα βασιλικῶς ἔγραφον λόγους, δημοσίᾳ τε τῶν παρήσαν· καὶ δὴ καὶ ἡ βασιλεὺς γαμῶν ἠρωικῶς μέτρω ποιήματα ἔγραφεν ἠρωικῶν γαμῶν· λεοντίῳ ἡγεθαιμασῆ τῶν ἀθλων ἀγαθῆς ἔσα, ὑπὸ τῶν πατρῶν ἐπαίδευσεν, καὶ διὰ λόγων ἐληλύθει πανσίῳ ταύτῳ ἡγεθαιμασῆ βασιλεὺς ἐμελλεν ἀγεῖν, χριστιανῶν ὁ ἐπίσκοπος ἀπῆκος ποιήσας, ἐν τῶ βασιλεῖ, αὐτῶ ἀθλῶαῖδος ἐνδοκίαν ἀνόμασεν· πολλοὶ καὶ ἐν αἰσῶ ἐφην, βασιλικῶς ἐλεγον λόγους· ὁ μὲν τῶ βασιλεῖ γνώριμος βελομένης χυρῆδης ἐπέμψεν τὴν οἰκείαν ἐν λόγοις δύναμιν εἰς πολλὰ ἀγεῖν ἑσπεδακῶς, μηδ' αὐμῶς ἀγροῦσθαι τῶν ἡν πολλοῖς πόνους παμδῆϊαν ἐκλήσασθαι.

CAP. XXII,

De virtutibus qua in Theodosio juniore inerant.

EGO vero qui neque in Imperatoris notitiam pervenire studeo, nec eloquentiam ostentare desidero, ea quæ in Imperatore nostro insunt bona, absque ullo orationis fuce sincere exponere constitui. Etenim cum tam utilia sint ac fructuosa, ea silentio præterire,

Κεφ. κβ.

Περὶ τῶν ἀρετῶν καλῶν τῶ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ τῷ ἰσθ.

ΕΤῶ δὲ ἄτε τῶ βασιλεῖ γνωρίσιον ἑσπεδαζῶν, ἄτε λόγων ἐπίδειξιν παμδῆϊαν βελομένην, αὐτὰ ἴδιᾳ μὴ τῆ ἀληθείας τὰ προσήκοντα καλά τῶ βασιλεῖ δαμνημονεῖσθαι προσήκοντα ἐπιταύτων τῶ Σιγῆσαι αὐτὰ ἔως οἷα χυρῆδης ἐπέμψεν.